

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
1.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2022/1968
Toplantı Tarihi/Sayısı : 6.12.2023/35
Karar Numarası : 2023/1022
Başvuran : U. T.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Delice Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Adres : Karabekir Mahallesi 51. Sokak No: 6 Delice/ KIRIKKALE

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın dış tedavisinin yapılması talebine ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

- a. Bulunduğu Kurumda diş doktoru bulunmadığını, diş ağrısı sebebiyle 31/8/2022 tarihinde Kırıkkale Ağız ve Diş Sağlığı Merkezine sevk edildiğini,
- b. Kırıkkale Ağız ve Diş Sağlığı Merkezinde sadece diş çekimi yapıldığı için 2/12/2022 tarihinde Kırıkkale Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesine sevk edildiğini ve diş röntgeni çekildiğini,
- c. 9/12/2022 tarihinde diş çekimi için Fakülteye sevkinin olduğu söylendiğini, ancak aynı tarihte açık görüşünün olduğunu ve ailesi ile ayda bir kez görüşebildiği için diş randevusunun ertelenmesini talep ettiğini,
- ç. 12/12/2022 tarihinde Kurumdaki sağlık memuruna durumunu anlattığını, sağlık memurunun ailen sağlığından daha önemli demek ki minvalinde konuşma yaptığını, tekrar randevu alınacağını ve yaklaşık beş ay sonra gidebileceğini söylediğini,
- d. Behçet hastalığı ve diş ile ilgili rahatsızlıkları olduğunu ifade etmekte ve tedavisinin yapılmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Delice Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

- a. Başvuranın 24/11/2021 tarihinde Kuruma giriş yaptığını, bu tarihten itibaren 18 kez revire çıktığını, 23 kez hastaneye sevk edildiğini ve bu sevklerin 22'sine gittiğini,
- b. 31/8/2022 tarihinde Kırıkkale Ağız ve Diş Sağlığı Merkezine, 2/12/2022 tarihinde Kırıkkale Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesine sevk olduğunu,
- c. Kırıkkale Üniversitesi Diş Hekimliği Fakültesinden üç kez randevu alındığını ve bunlardan ilkinin 09/12/2022 tarihinde gerçekleştirilmek üzere sevk edildiğini, ancak başvuranın 09/12/2022 tarihli dilekçesi üzerine kendi isteği ile hastane sevkine gitmek istemediğini,
- ç. Konu ile ilgili personelin ifadesinin alındığını, personel tarafından başvuranın randevusunun açık görüş gününe denk gelmesi sebebiyle gitmek istemediğini ve başvuranın randevu gününü kaçırmaması gerektiğini aksi

durumda daha ileri bir tarihte randevu alınabileceğinin beyan edildiğini,

d. Başvuranın tedavisi için gereken işlemlerin mevzuata uygun şekilde yapıldığını belirtmektedir.

4. 6701 sayılı Kanun'un 18'inci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca muhataptan alınan cevap, görüşü alınmak üzere başvurana iletilmiş ve yazılı görüşü talep edilmiştir. Başvuran yazılı görüş talebine herhangi bir yanıt vermemiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde, Kurumun; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" ile görevli olduğu düzenlenmiştir.

6. Mezkûr Kanun'un 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

7. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Ön incelemenin yapılması" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca başvuruların, "*Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulması*" gerekmektedir.

8. Mezkûr Yönetmelik'in "*Gerekçeli kabul edilmezlik kararı*" başlıklı 67'nci maddesine göre;

"(1)Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalinin kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir.

(2) Ön inceleme aşamasında incelenebilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48 inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir."

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

9. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendine göre; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda başvuranın, iddia ve talepleri konuya ilişkin mevzuat hükümleri ile birlikte incelenip değerlendirilmiştir.

10. Anayasa'nın 17'nci maddesinin üçüncü fıkrası ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 3'üncü maddesi herhangi bir sınırlama öngörmeksizin işkence, insanlık dışı ve onur kırıcı muamele ve cezaların yasaklanmasının mutlak mahiyetini belirtmektedir. Kötü muamele yasağının mutlak mahiyeti Anayasa'nın 15'inci maddesi kapsamında belirtilen savaş veya ulusun varlığını tehdit eden başka bir genel tehlike halinde dahi istisna öngörmemiştir. Aynı şekilde Sözleşme'nin 15'inci maddesinde benzer bir düzenleme ile kötü muamele yasağına ilişkin herhangi bir istisna öngörülmemiştir (Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), *Selmouni/Fransa* [BD], B. No: 25803/94, 28.07.1999, para. 95; *Assenov ve diğerleri/Bulgaristan*, B. No: 24760/94, 28.10.1998,

para. 93).

11. Avrupa İşkence ve İnsanlık Dışı veya Onur Kırıcı Ceza veya Muamelenin Önlenmesi Komitesi (CPT)'ne göre mahpusların gözetim altında buldukları süre boyunca, tutukluluk sürelerinden bağımsız olarak her zaman bir doktora erişimlerinin bulunması gereklidir. Sağlık hizmetleri, doktora danışma talepleri gereksiz gecikme olmadan karşılanacak şekilde düzenlenmelidir ([CPT/Inf (93) 12], para. 34).

12. Başvuran dış ile ilgili rahatsızlıkları olduğunu, hastaneye sevklerinin yapıldığını ancak muayenenin olduğu aynı tarihte açık görüşü olduğu için gitmediğini ifade etmekte ve tedavisinin yapılmasını talep etmektedir. Muhatap Kurum ise başvuranın dış rahatsızlığı üzerine hastaneye sevklerinin yapıldığını, Hastane tarafından başvurana 9/12/2022 tarihinde randevu verildiğini, başvuranın aynı tarihte açık görüşü olduğu için gitmek istemediğine ilişkin dilekçe verdiğini, personel tarafından başvurana randevuya gitmemesi durumunda daha ileri bir tarihe randevu verileceğinin ifade edildiğini belirtmiştir.

13. Somut olay kapsamında başvuru dosyası ve eklerinden; başvuranın hastaneye sevklerinin yapıldığı, 9/12/2022 tarihindeki muayene randevusuna başvuranın kendi isteği ile gitmek istemediği, sonraki muayene için randevunun alındığı ve gerekli işlemlerin yapıldığı anlaşılmaktadır. Bu kapsamda başvuranın sevk ve muayenelerini muhatap Kurumun mevzuata uygun şekilde yürüttüğü ve başvuranın iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğu anlaşıldığından başvurunun kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

V. KARAR

A. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

06/12/2023 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TİRYAKİ
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER
Üye